

Factors Effecting the Aggressive Behavior of Prathom 6 Students, Office of Education Ratchaburi Area 2, Photharam District, Ratchaburi Province¹

Rakkanawan Saotong²

Received: July 18, 2014

Accepted: August 1, 2014

Abstract

The purposes of this research were 1) to study level of domestic violence, influence of friends, imitation from media, influence from teachers and aggressive behaviors among prathom 6 students, 2) to compare aggressive behaviors of prathom 6 students by gender, number of siblings, dwelling state, closed care taker, physical punishment from family members, verbal punishment from family members, verbal punishment from school, verbal aggression from friends, physical aggression from friends, and type of school, 3) to study Domestic Violence, influence from friends, imitation from the media, influence from teachers as predictors of aggressive behavior of prathom 6 students. Samples were 227 children derived by stratified random sampling technique. Construction questionnaires were used to collect data. Data were analyzed for percentage, mean, standard, deviation, t-test, One-Way ANOVA and Stepwise Multiple Regression Analysis. The results showed that; 1) Domestic Violence, influence from friends, imitation from the media of prathom 6 students were at minimal level, aggressive behaviors was in the low level, and influence from teachers was in a very minimal level; 2) Aggressive behaviors of prathom 6 students with different dwelling state was significantly different at a statistical level of .05. Students who lived with there father and mother were more aggressive than those who lived with relatives and others. However, when classified by gender, number of siblings, close care taker, physical punishment from family members, verbal punishment from family members, verbal punishment from school, verbal aggression from friends, physical aggression from friends, and type of school showed no significant differences and 3) Imitation from the media and influence from friends predicted the aggressive behavior of prathom 6 students at a percentage of 24.3, with a statistical significant level of .001.

Keywords: Domestic violence, Influence from friend, Imitation from the media , Influence from teacher, Aggressive behavior prathom 6 student

---

¹ A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree

² M.A. in Community Psychology, Silpakorn University.

ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดเขตพื้นที่การ ประถมศึกษาราชบุรีเขต 2 อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี¹

รักษณาวรรณ เสาทอง²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับการใช้ความรุนแรงในครอบครัว อิทธิพลจากเพื่อน การเลียนแบบสื่อ อิทธิพลจากครู และพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 2) เปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามเพศ จำนวนพี่-น้อง สภาพการพักอาศัย ผู้ที่ดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดมากที่สุด ประสบการณ์การถูกลงโทษทางกายจากบุคคลในครอบครัว ประสบการณ์การถูกลงโทษทางวาจาจากบุคคลในครอบครัว ประสบการณ์การถูกลงโทษทางวาจาจากโรงเรียน ประสบการณ์การถูกก้าวร้าวทางวาจาจากเพื่อน ประสบการณ์การถูกก้าวร้าวทางกายจากเพื่อน และประเภทของโรงเรียน 3) การใช้ความรุนแรงในครอบครัว อิทธิพลจากเพื่อน การเลียนแบบสื่อ และอิทธิพลจากครู เป็นตัวแปรในการทำนายพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษามีจำนวน 227 คน ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณตามลำดับความสำคัญของตัวแปรที่นำเข้าสู่สมการ ผลการวิจัยพบว่า 1. การใช้ความรุนแรงในครอบครัว อิทธิพลจากเพื่อน การเลียนแบบสื่อ และพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อยู่ในระดับน้อย ส่วนอิทธิพลจากครูอยู่ในระดับน้อยที่สุด 2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีสภาพการพักอาศัยต่างกัน มีพฤติกรรมก้าวร้าวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3. การเลียนแบบสื่อ และอิทธิพลจากเพื่อน สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้ร้อยละ 24.3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

คำสำคัญ: การใช้ความรุนแรงในครอบครัว อิทธิพลจากเพื่อน การเลียนแบบสื่อ อิทธิพลจากครู พฤติกรรมก้าวร้าว นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

¹ วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาชุมชน ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

² มหบัณฑิต สาขาจิตวิทยาชุมชน ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

E-mail: pleja_narak@hotmail.com

บทนำ

ปัจจุบันสังคมไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างมากมายไม่ว่าจะเป็นด้านสังคม เศรษฐกิจ หรือ แม้กระทั่งสิ่งแวดล้อมที่อยู่ใกล้ตัวนั้นก็ล้วนแต่ส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจของคนทุกเพศ ทุกวัย ไม่ว่าจะเป็นวัยเด็ก วัยผู้ใหญ่ คนวัยทำงาน หรือแม่คนวัยชรา สำหรับเด็กนั้นจะพบว่าเขาได้รับอิทธิพลจากการมองเห็นตัวอย่างจากผู้ใหญ่ด้วยการกระทำต่าง ๆ ของผู้ใหญ่ส่งผลกระทบต่อเด็กทั้งทางตรงและทางอ้อม พฤติกรรมที่ผู้ใหญ่ในสังคมกระทำนั้นเด็ก ๆ สามารถเห็นได้และเลียนแบบได้ รวมทั้งในปัจจุบันเทคโนโลยีก็มีความเจริญอย่างรวดเร็วทำให้เด็ก ๆ สามารถพบเห็นการกระทำ รับรู้สิ่งต่าง ๆ จากสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ อินเทอร์เน็ตได้เช่นเดียวกัน การเลียนแบบจากสิ่งที่เด็กได้เห็นได้พบนั้นเกิดขึ้นได้ โดยที่เด็กอาจจะไม่เข้าใจว่าสิ่งที่ตนเองเห็นนั้นเป็นสิ่งที่ดีหรือไม่ดีอย่างไร เพราะเขาเห็นว่าผู้ใหญ่ทำได้เขาก็ต้องทำได้เหมือนกัน ทำให้เด็กและเยาวชนนั้นมีพฤติกรรมก้าวร้าวเพิ่มมากขึ้น ดังตัวอย่างที่เห็นได้ตามข่าวหน้าหนังสือพิมพ์ที่มีเด็กและเยาวชนทำผิดกฎหมายกันเพิ่มมากขึ้นทำให้สังคมไทย จากความจริงที่ว่าเด็กและเยาวชนเป็นประชากรที่สำคัญของชาติซึ่งประชากรเหล่านี้เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติให้เจริญรุ่งเรืองต่อไปในอนาคต ถ้าเด็กและเยาวชนเป็นประชากรที่มีคุณภาพ มีพฤติกรรมที่เหมาะสม การพัฒนาประเทศชาติให้เจริญรุ่งเรืองยิ่งๆขึ้นก็เกิดขึ้นได้ แต่ถ้าประชากรเหล่านี้เป็นประชากรที่ไม่มีคุณภาพมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมก็จะเป็นการสร้างปัญหาให้กับสังคมอีกต่อไป ซึ่งพฤติกรรมต่าง ๆ ของเด็กและเยาวชนที่พบเห็นในสังคมที่ไม่มีความเหมาะสมและพบว่าเป็นปัญหาสำหรับในสังคมไทยในปัจจุบันคือ พฤติกรรมความก้าวร้าวรุนแรง พฤติกรรมการติดเกม พฤติกรรม

เที่ยวกลางคืน พฤติกรรมการติดการพนัน เป็นต้น เต็มทีพย์ พานิชพันธ์ (2550)

การใช้ความรุนแรงในครอบครัวนั้นก็เป็นอย่างอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เด็กเกิดพฤติกรรมก้าวร้าวได้เช่นกัน เด็กที่เติบโตมาจากครอบครัวที่ใช้ความรุนแรงในการเลี้ยงดูย่อมส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจของเด็กเมื่อเติบโตขึ้นมาเป็นผู้ใหญ่เขาก็จะซึมซับเอานิสัยที่ชอบใช้ความรุนแรงในการแก้ไขปัญหาชอบใช้อารมณ์ในบางรายนั้นต้องหนีออกจากบ้านมาเพราะไม่สามารถทนรับความรุนแรงที่เกิดขึ้นกับตนเองได้ วิชามหาคุณ (2542) ลักษณะของความรุนแรงในครอบครัวที่เกิดขึ้นกับตัวเด็กมีหลากหลายรูปแบบ ได้แก่ การทำร้ายร่างกายโดยการใช้กำลัง เช่น การตบ การตี รวมทั้งการใช้อาวุธจนได้รับบาดเจ็บ หรือการใช้วาจาเหยียดหยาม หยาดคาย ดุถูกทำให้เด็กเกิดความน้อยเนื้อต่ำใจ การใช้ความรุนแรง การละเลยไม่ให้ความสนใจ การทำร้ายทางเพศเชิงอนาจาร การบังคับให้ค้าประเวณี คณะกรรมการกิจการสตรี เยาวชนและผู้สูงอายุวุฒิ (2549) โดยส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากบิดามารดา และสมาชิกในครอบครัวของตัวเอง รวมถึงสภาพแวดล้อมในสังคมของเด็กด้วยการกระทำรุนแรงต่อเด็กจะส่งผลกระทบต่อเด็กด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา (เต็มทีพย์ พานิชพันธ์) ผลกระทบของความรุนแรงที่มีต่อเด็กทำให้เกิดความเครียด ความสะเทือนใจ รู้สึกเจ็บปวดทรมาน บาดเจ็บ พิการและเสียชีวิต เมื่อเกิดปัญหาขึ้นก็ยากต่อการรักษาให้หายขาดได้ เด็กเหล่านี้ส่วนหนึ่งกลายเป็นเด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรม ทำให้เด็กแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวมากขึ้น สำหรับ จิตตินันท์ (2539)

เพื่อนก็เป็นบุคคลที่มีอิทธิพลและเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่น่าไปสู่พฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กได้เหมือนกัน เพราะว่าเป็นธรรมชาติของเด็กที่ต้องมี

เพื่อน แต่ว่าการคบเพื่อนนั้นถ้าคบเพื่อนไม่ดีก็ทำให้เราไม่ดีตามไปด้วย ถ้าเราคบเพื่อนดีเราก็จะได้ดีตามเพื่อนไปด้วย จากสถิติของกรมพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชนปี 2548 พบว่าการคบเพื่อนเป็นสาเหตุของการกระทำผิดอันดับที่ 2 รองจากการเลียนแบบสื่อ โดยเด็กจะสนใจคบหาเพื่อนเพศเดียวกันและต่างเพศ ถ้าเพื่อนส่วนใหญ่ในกลุ่มมีการแสดงความรู้สึกในทางก้าวร้าว การแสดงออกทางพฤติกรรมของเด็กกลุ่มนั้นก็จะมีความโน้มในทางรุนแรงและอันตรายเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สมพร สุทัศน์ีย์ (2530) ที่พบว่าตัวแปรที่เป็นสาเหตุของพฤติกรรมก้าวร้าวในระดับสูงสุดได้แก่ อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน

การเสพสื่อที่ไม่เหมาะสม เช่น สื่อที่ก้าวร้าวรุนแรงก็มีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมของเด็กด้วยเช่นกัน เด็กจะซึมซับพฤติกรรม และเลียนแบบพฤติกรรมต่าง ๆ จากสื่อ อันจะนำไปสู่การแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว และพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในด้านต่าง ๆ ได้ ในขณะที่ วิภา อุดมฉันท (2538) กล่าวว่า อิทธิพลของโทรทัศน์ที่มีต่อเด็กว่า บทบาทของโทรทัศน์ที่มีต่อเด็กแต่ละคนไม่เท่ากัน เด็กที่มีประสบการณ์ชีวิตเข้ากับเพื่อนฝูงได้ ชอบไปโรงเรียน มีครอบครัวที่อบอุ่นมักดูโทรทัศน์แต่เพียงพอไม่มากเกินไป แต่ก็มีเด็กไม่น้อยที่แตกต่างไป เช่น ขาดความรัก ความอบอุ่น คบเพื่อนน้อย มีปมด้อย เด็กเหล่านี้ นอกจากจะชอบเก็บตัวมีความรู้สึกเก็บกดและยังแสดงออกในลักษณะที่ยึดโทรทัศน์เป็นเพื่อนแก้เหงาซึ่งมีผลเสียต่อการพัฒนาความคิด สติปัญญา และการรับรู้ทางสังคมของเด็กไม่ได้ส่งผลให้เด็กมีประสบการณ์ที่สร้างสรรค์ขึ้นนอกจากความคิดอยากเอาตามอย่าง

ในขณะเดียวกันครูก็เป็นอีกบุคคลหนึ่งที่มีความสำคัญรองจากพ่อแม่ของนักเรียน หรือบางทีอาจจะมากกว่าพ่อแม่ของนักเรียน ครูมีอิทธิพลต่อ

ความคิดและพัฒนาการของนักเรียนมาก ถ้าเด็กได้รับการถ่ายทอดจากครูที่ดีจะส่งผลต่อการปฏิบัติตนในอนาคตของพวกเขาเหล่านั้นอีกด้วย ครูเป็นบุคคลที่ใกล้ชิดและใช้เวลาอยู่กับนักเรียนวันละหลายชั่วโมง ดังนั้นพฤติกรรมต่าง ๆ ของครูจึงอยู่ในสายตาของนักเรียน นักเรียนมองเห็นซึมซับ และทำตาม อารมณ์บุคลิกภาพของครูและนิสัยของครูแต่ละท่านไม่เหมือนกันทำให้การปฏิบัติตนต่อลูกศิษย์นั้นก็ย่อมแตกต่างกันออกไป ดังนั้นพฤติกรรมการศึกษาของครูนั้นก็ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กนักเรียนได้เหมือนกัน ปิยศรี บวรธนาสาร (2550)

ถ้าจะกล่าวถึงในเรื่องของพฤติกรรมก้าวร้าวในเด็ก ๆ นั้นเป็นที่รู้กันดีอยู่ว่าเป็นสิ่งที่สามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ และกับเด็กทุกคน เพียงแต่ว่าจะเกิดขึ้นมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับพฤติกรรมของเด็กแต่ละคนขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่และการอบรมเลี้ยงดูของแต่ละครอบครัว จากการสอบถามครูผู้สอนของแต่ละโรงเรียน พบว่าว่านักเรียนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมก้าวร้าวทางด้านวาจาและทางด้านร่างกาย เช่น ชอบด่าทอเพื่อน ชอบแกล้งเพื่อน ชอบใช้กำลังในการเวลาที่ตนเองไม่พอใจ ผู้วิจัยสนใจที่จะเลือกศึกษาพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดเขตพื้นที่การประถมศึกษาราชบุรีเขต 2 อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ว่ามีพฤติกรรมก้าวร้าวอยู่ในระดับใด เพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันแก้ปัญหาในภายหน้าต่อไป และเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ที่ต้องการสนใจได้ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในอำเภอต่าง ๆ ของจังหวัดราชบุรีต่อไป

จากข้อมูลดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาถึงการใช้ความรุนแรงในครอบครัว อิทธิพลจากเพื่อน การเลียนแบบสื่อ อิทธิพลจากครูที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

สังกัดเขตพื้นที่การประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี เพื่อนำผลของการวิจัยไปใช้ในเชิงการป้องกันพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน และเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมก้าวร้าว ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดเขตพื้นที่การประถมศึกษาราชบุรีเขต 2 อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดเขตพื้นที่การประถมศึกษาราชบุรีเขต 2 อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ที่มีลักษณะส่วนบุคคลแตกต่างกัน
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดเขตพื้นที่การประถมศึกษาราชบุรีเขต 2 อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดเขตพื้นที่การประถมศึกษาราชบุรีเขต 2 อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ที่มีลักษณะส่วนบุคคลต่างกัน มีพฤติกรรมก้าวร้าวแตกต่างกัน
2. การใช้ความรุนแรงในครอบครัว อิทธิพลจากเพื่อน การเลียนแบบสื่อ อิทธิพลจากครู สามารถทำนายพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดให้ตัวแปรอิสระคือ ข้อมูลส่วนบุคคล การใช้ความรุนแรงในครอบครัว อิทธิพลจากเพื่อน การเลียนแบบสื่อ และอิทธิพล

จากครู และตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมก้าวร้าว ซึ่งได้จากการทบทวนเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนได้แก่ 1) ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psychoanalytic Theory) 2) ทฤษฎีความก้าวร้าวเกี่ยวกับการตอบสนองความคับข้องใจ (Frustration-Aggression Theory) 3) ทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม (Social Cognitive Theory)

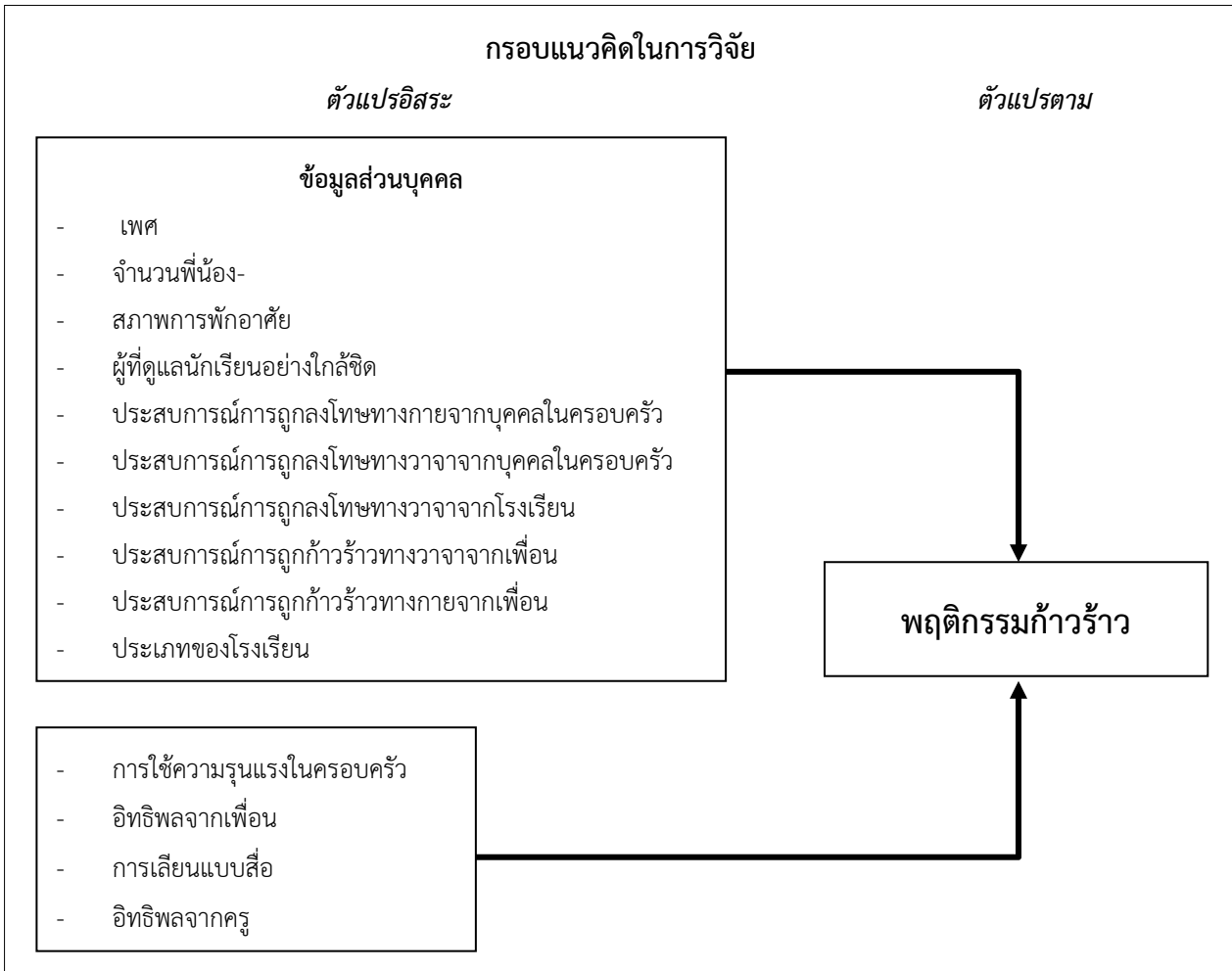
สมมติฐานของการวิจัย

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดเขตพื้นที่การประถมศึกษาราชบุรีเขต 2 อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ที่มีลักษณะส่วนบุคคลและภูมิหลังแตกต่างกัน มีพฤติกรรมก้าวร้าวแตกต่างกัน
2. การใช้ความรุนแรงในครอบครัว อิทธิพลจากเพื่อน การเลียนแบบสื่อ อิทธิพลจากครู สามารถทำนายพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

วิธีการศึกษา

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดเขตพื้นที่การประถมศึกษาราชบุรีเขต 2 อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ” เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) โดยมีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นหน่วยวิเคราะห์ (Unit of analysis)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพศชายและเพศหญิงที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 สังกัดเขตพื้นที่การประถมศึกษาราชบุรีเขต 2 อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี จาก 6 โรงเรียน คือ 1. โรงเรียนเทศบาล

วัดไทรอารีรักษ์ (มณีวิทยา) 2. โรงเรียนเทศบาลวัดโชค (ธรรมเสนานีวรคุณ) 3. โรงเรียนธารพระพรวิทยานุสรณ์ 4. โรงเรียนราชบุรุษบำรุงวิทย์ 5. โรงเรียนแย้มวิทยการ และ 6. โรงเรียนเจ็ยไ้ รวมทั้งสิ้นจำนวนประชากร 526 คน โดยทำการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของยามาเน่ (Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ได้จำนวนตัวอย่าง 227 คน แล้วทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนของโรงเรียน จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่ายเพื่อเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการจับฉลากตามจำนวนที่คำนวณไว้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้ปรับใช้จากแบบสอบถามที่มีผู้สร้างไว้แล้ว และเพิ่มเติมในส่วนที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น

จากการศึกษาทฤษฎี และแนวคิดต่างๆ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้คำถามที่ครอบคลุมวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือเพื่อให้สอดคล้องกับข้อคำถามโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีการวัดแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ที่กำหนดไว้ในงานวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งมีส่วนประกอบที่สำคัญของเนื้อหา 6 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล จำนวน 10 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นการเลือกตอบ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้ความรุนแรงในครอบครัว จำนวน 27 ข้อ ลักษณะของคำตอบเป็นการประมาณค่า (Rating Scales) 5

ระดับ ได้แก่ จริงที่สุด ค่อนข้างจริง จริงปานกลาง ไม่ค่อยจริง ไม่จริงเลย มีค่าความเชื่อมั่น .9467

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับอิทธิพลจากเพื่อนจำนวน 16 ข้อ ลักษณะของคำตอบเป็นการประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด มีค่าความเชื่อมั่น .9649

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับการเลียนแบบสื่อ จำนวน 18 ข้อ ลักษณะของคำตอบเป็นการประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด มีค่าความเชื่อมั่น .9297

ส่วนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับอิทธิพลจากครู จำนวน 17 ข้อ ลักษณะของคำตอบเป็นการประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด มีค่าความเชื่อมั่น .9170

ส่วนที่ 6 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมก้าวร้าว จำนวน 42 ข้อ ลักษณะของคำตอบเป็นการประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด มีค่าความเชื่อมั่น .9323

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยการนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือถึงคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ในการทำหนังสือขอความร่วมมือไปยังโรงเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรีเขต 2 อำเภอโพ

ธาราม จังหวัดราชบุรี เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับการพัฒนา และปรับปรุงจนมีคุณภาพในระดับที่ยอมรับได้ไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ 16-20 กันยายน 2556

3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 227 คน ได้รับแบบสอบถามคืนมาจำนวน 227 คน คิดเป็นร้อยละ 100

4. ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม พบว่าแบบสอบถามมีความสมบูรณ์ทุกชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิจัยในครั้งนี้ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป กำหนดความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีขั้นตอนการวิเคราะห์ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลด้านเพศ จำนวนพี่น้อง สภาพการพักอาศัย ผู้ที่ดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดมากที่สุด ประสบการณ์การถูกลงโทษทางกายจากบุคคลในครอบครัว ประสบการณ์การถูกลงโทษทางวาจาจากบุคคลในครอบครัว ประสบการณ์การถูกลงโทษทางวาจาจากโรงเรียน ประสบการณ์การถูกก้าวร้าวทางวาจาจากเพื่อน ประสบการณ์การถูกก้าวร้าวทางกายจากเพื่อน และประเภทของโรงเรียน ใช้ค่าร้อยละ (%)

2. การวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมก้าวร้าว การใช้ความรุนแรงในครอบครัว อิทธิพลจากเพื่อน การเลียนแบบสื่อ และอิทธิพลจากครู โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรีเขต 2 อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี จำแนกตาม เพศ ประสบการณ์การถูกลงโทษทางกายจากบุคคลใน

ครอบครัว ประสบการณ์การถูกลงโทษทางวาจาจากครอบครัว ประสบการณ์การถูกลงโทษทางวาจาจากโรงเรียน ประสบการณ์การถูกก้าวร้าวทางวาจาจากเพื่อน ประสบการณ์การถูกก้าวร้าวทางกายจากเพื่อน และประเภทของโรงเรียนโดยใช้การทดสอบค่าทางสถิติ t-test การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างพฤติกรรมก้าวร้าวจำแนกตามจำนวนพี่น้อง สภาพการพักอาศัยของนักเรียน ผู้ที่ดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดมากที่สุด โดยทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และหากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบรายคู่โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffé test for all possible comparison)

4. การวิเคราะห์พฤติกรรมการใช้ความรุนแรงในครอบครัว อิทธิพลจากเพื่อน การเลียนแบบสื่อและอิทธิพลจากครู เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดเขตพื้นที่การประถมศึกษาราชบุรีเขต 2 อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ตามลำดับความสำคัญของตัวแปรที่นำเข้ามาสมการ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนแรกเป็นผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลและลักษณะของตัวแปรที่ศึกษา และส่วนที่สองเป็นผลการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนมากเป็นเพศชายจำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 55.1 มีพี่น้อง 2 คนจำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 49.3 อาศัยอยู่กับพ่อแม่และแม่ จำนวน 140 คนคิดเป็นร้อยละ 61.7 ผู้ที่ดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดมากที่สุดคือแม่ จำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 62.6 เคยมี

ประสบการณ์การถูกลงโทษทางกายจากบุคคลในครอบครัว จำนวน 202 คนคิดเป็นร้อยละ 89.0 เคยมีประสบการณ์การถูกลงโทษทางวาจาจากบุคคลในครอบครัว จำนวน 193 คน คิดเป็นร้อยละ 85.0 เคยมีประสบการณ์การถูกลงโทษทางวาจาจากโรงเรียนจำนวน 212 คน คิดเป็นร้อยละ 93.4 เคยมีประสบการณ์การถูกก้าวร้าวทางวาจา จากเพื่อน จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 77.1 เคยมีประสบการณ์การถูกก้าวร้าวทางกายจากเพื่อน จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 70.9 และศึกษาอยู่ในโรงเรียนเอกชน จำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 71.4 ในส่วนของการใช้ความรุนแรงในครอบครัวอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.8120$) อิทธิพลจากเพื่อนอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.8706$) การเลียนแบบสื่ออยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.8744$) และอิทธิพลจากครูอยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.3944$)

2. การวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมก้าวร้าว การใช้ความรุนแรงในครอบครัว อิทธิพลจากเพื่อน การเลียนแบบสื่อ อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.0012$)

3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดเขตพื้นที่การประถมศึกษาราชบุรีเขต 2 อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี จำแนกตาม สภาพการพักอาศัยของนักเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 เมื่อจำแนกตาม เพศ จำนวนพี่น้อง-น้อง ผู้ที่ดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดมากที่สุด ประสบการณ์การถูกลงโทษทางกายจากบุคคลในครอบครัว ประสบการณ์การถูกลงโทษทางวาจาจากบุคคลในครอบครัว ประสบการณ์การถูกลงโทษทางวาจาจากโรงเรียน ประสบการณ์การถูกก้าวร้าวทางวาจาจากเพื่อน ประสบการณ์การถูกก้าวร้าวทางกายจากเพื่อน และประเภทของโรงเรียน ไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับพฤติกรรมก้าวร้าวของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดเขตพื้นที่การประถมศึกษาจันทบุรีเขต 2 อำเภอโพธาราม จังหวัดจันทบุรี การใช้ความรุนแรงในครอบครัว อิทธิพลจากเพื่อน การเลียนแบบสื่อ อิทธิพลจากครู

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ค่าระดับ
พฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน	2.0012	.489	น้อย
การใช้ความรุนแรงในครอบครัว	1.8120	.367	น้อย
อิทธิพลจากเพื่อน	1.8706	.461	น้อย
การเลียนแบบสื่อ	1.8744	.461	น้อย
อิทธิพลจากครู	1.3944	.415	น้อยที่สุด

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดเขตพื้นที่การประถมศึกษาจันทบุรีเขต 2 อำเภอโพธาราม จังหวัดจันทบุรีจำแนกตามสภาพการพักอาศัย

สภาพการพักอาศัย	จำนวน (คน)	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ค่าระดับ
อยู่กับพ่อแม่	140	2.0510	.512	น้อย
อยู่กับพ่อหรือแม่	39	2.0348	.535	น้อย
อยู่กับญาติและอื่นๆ	48	1.8284	.449	น้อย

ตารางที่ 3 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดเขตพื้นที่การประถมศึกษาจันทบุรีเขต 2 อำเภอโพธาราม จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามสภาพการพักอาศัย

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	4	1.825	.913	3.915**
ภายในกลุ่ม	222	52.215	.223	
รวม	226	54.040		

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดเขตพื้นที่การประถมศึกษาจันทบุรีเขต 2 อำเภอโพธาราม จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามสภาพการพักอาศัย

สภาพการพักอาศัย	อยู่กับพ่อแม่และแม่ ($\bar{X} = 2.0510$)	อยู่กับพ่อหรือแม่ ($\bar{X} = 2.0348$)	อยู่กับญาติและอื่นๆ ($\bar{X} = 1.8284$)
อยู่กับพ่อแม่และแม่ ($\bar{X} = 2.0510$)	-		
อยู่กับพ่อหรือแม่ ($\bar{X} = 2.0348$)	.0162	-	
อยู่กับญาติและอื่นๆ ($\bar{X} = 1.8284$)	.2226*	.2064	-

ผลการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดเขตพื้นที่การประถมศึกษาจันทบุรีเขต 2 อำเภอโพธาราม จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามสภาพการพักอาศัย พบว่านักเรียนที่มีสภาพการพักอาศัยอยู่กับพ่อและแม่กับอยู่กับญาติและอื่นๆมีพฤติกรรมก้าวร้าวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนที่มีสภาพการพักอาศัยอยู่กับพ่อและแม่ มีพฤติกรรมก้าวร้าวมากกว่านักเรียนที่มีสภาพการพักอาศัยอยู่กับญาติหรืออื่นๆ ($\bar{X} = 2.0510, 1.8284$ ตามลำดับ) นอกนั้นไม่พบความแตกต่าง

4. การวิเคราะห์พฤติกรรมการใช้ความรุนแรงในครอบครัว อิทธิพลจากเพื่อน การเลียนแบบสื่อและอิทธิพลจากครู เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดเขตพื้นที่การประถมศึกษาจันทบุรีเขต 2 อำเภอโพธาราม จังหวัดจันทบุรี พบว่า การเลียนแบบสื่อ อิทธิพลจากเพื่อน สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดเขตพื้นที่การประถมศึกษาจันทบุรีเขต 2 อำเภอโพธาราม จังหวัดจันทบุรี ได้ร้อยละ 24.3 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงการวิเคราะห์ตัวแปร ได้แก่ การใช้ความรุนแรงในครอบครัว อิทธิพลจากเพื่อน การเลียนแบบสื่อ และอิทธิพลจากครูที่ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น อำเภอโพธาราม โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณตามลำดับความสำคัญของตัวแปร (Stepwise)การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น อำเภอโพธาราม จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามสภาพการพักอาศัย

ลำดับที่ของการนำตัวแปรเข้าสมการ	R	R ²	Adj R ²	R Square change	b	Beta	t
การเลียนแบบสื่อ (X ₃)	.418	.175	.171	.175	.329	.311	4.950***
อิทธิพลจากเพื่อน (X ₂)	.493	.243	.237	.069	.301	.283	4.515***
Constant (a) = .821 S.E. = .142 F = 36.047***							

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

อภิปรายผลการวิจัย

การเลียนแบบสื่อเป็นตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการเป็นลำดับที่ 1 สามารถทำนายพฤติกรรมก้าวร้าวได้ร้อยละ 17.5 จากผลการศึกษาสามารถอธิบายได้ว่าสื่อต่างๆนั้นมีบทบาทต่อการแสดงออกของพฤติกรรมต่างๆของนักเรียนไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกายหรือด้านวาจา ซึ่งก่อให้เกิดการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวต่างๆที่จะสื่อความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น ซึ่งจากผลการวิจัยที่พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่าง

การเลียนแบบสื่อกับพฤติกรรมก้าวร้าวมีความสัมพันธ์กันทางบวก ($r = .418$) แสดงว่านักเรียนส่วนมากใช้เวลาอยู่กับสื่อเรียนรู้สิ่งใหม่ๆที่เกิดขึ้นจากสื่อต่างๆ นำเสนอสื่อได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของสังคมในยุคปัจจุบัน การบริโภคสื่อของนักเรียนเกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลินมากจนเกินไป รวมถึงการที่บางครอบครัวปล่อยให้เด็กอยู่กับสื่อเหล่านี้มากเกินไปจนไม่มีเวลาดูแลนักเรียนจึงทำให้นักเรียนเลียนแบบสื่อในการทำพฤติกรรมก้าวร้าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริวรรณ ปุ่นคอน

(2547) ที่พบว่าการเล่นแบบสื่อบเป็นตัวแปรที่สามารถทำนายพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนได้

อิทธิพลจากเพื่อนเป็นตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการเป็นลำดับที่ 2 สามารถทำนายพฤติกรรมก้าวร้าวเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.9 ซึ่งจากผลการศึกษาพบว่า อิทธิพลจากเพื่อนกับพฤติกรรมก้าวร้าวมีความสัมพันธ์กันทางบวก ($r = .401$) สอดคล้องกับ กอร์ดอน Gordon (1975) เด็กในวัยนี้ได้รับอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อนมากเพราะเด็กเริ่มมีอิสระจากผู้ใหญ่และเริ่มใช้ชีวิตในกลุ่มเพื่อนมากขึ้น ประกอบกับเด็กสามารถช่วยเหลือตัวเองได้มากขึ้น และต้องการอิสระมากขึ้น เด็กสามารถรับรู้ถึงระดับที่เข้าใจว่าการปฏิบัติของพ่อแม่ถูกต้องเหมาะสมผลหรือไม่ และเริ่มเรียนรู้ว่าพ่อแม่บังคับใช้อำนาจบังคับให้ทำอะไรต่างๆมากเกินไปหรือเปล่า ทำให้เด็กเกิดความรู้สึกที่ว่าตนเองถูกทอดทิ้งหรือเป็นปัญหาของคนในครอบครัวทำให้เด็กเกิดความน้อยเนื้อต่ำใจจึงหันไปหากกลุ่มเพื่อนแทนซึ่งเด็กคิดว่าเพื่อนน่าจะให้คำปรึกษากับเด็กได้มากกว่าพ่อแม่ของเด็กเอง และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริวรรณ ปุ่นคอน (2547) ที่ว่าการเลียนแบบเพื่อนเป็นตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการเป็นลำดับที่ 2 สามารถทำนายพฤติกรรมก้าวร้าวทางกายของนักเรียนชาย จะเห็นได้ว่าเด็กรวมกลุ่มกับเพื่อนทำสิ่งที่ไม่ดีก็จะทำให้เด็กทำพฤติกรรมที่ไม่ดีตามไปด้วยเพราะเพื่อนอาจจะถ่ายทอดความคิดหรือวิธีการกระทำความผิดในรูปแบบต่างๆให้เด็กกระทำความผิดเพิ่มขึ้นมากกว่าเดิมอีกด้วย และ เอื้อประโยชน์ต่อการกระทำความผิดของเด็กมากขึ้นอีกด้วยกลุ่มเพื่อนจึงเป็นอีกตัวแปรหนึ่งที่เป็นตัวแบบให้เด็กกระทำความผิดกรรมก้าวร้าวมากขึ้น

การใช้ความรุนแรงในครอบครัว ไม่ถูกเลือกเข้าสมการในการทำนายพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดเขตพื้นที่การ

ประถมศึกษาชาราชบุรีเขต 2 อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี แสดงว่าการใช้ความรุนแรงในครอบครัวไม่สามารถทำนายพฤติกรรมก้าวร้าว

ของนักเรียนกลุ่มนี้ได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักเรียนร้อยละ 89 และร้อยละ 85 คิดว่าการถูกลงโทษทางกาย และทางวาจาเป็นเรื่องปกติที่ทำกันมาตั้งแต่ในอดีต แต่ที่บุคคลในครอบครัวลงโทษตนเองเพราะเกิดจากความรัก ความปรารถนาดีที่อยากให้นักเรียนเป็นคนดี ซึ่งในการลงโทษนั้นบุคคลในครอบครัวมีการอธิบายให้เหตุผลว่าทำไมต้องลงโทษนักเรียนจึงทำให้นักเรียนเข้าใจ การถูกลงโทษ และไม่นำพฤติกรรมเหล่านั้นมาแสดงออกในรูปแบบของพฤติกรรมก้าวร้าว เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์จากงานวิจัยครั้งนี้พบว่า การใช้ความรุนแรงในครอบครัวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความสัมพันธ์กันน้อย ($r = .244$) จึงเป็นเหตุผลทำให้การใช้ความรุนแรงในครอบครัวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดเขตพื้นที่การประถมศึกษาชาราชบุรีเขต 2 อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ไม่รวมทำนายพฤติกรรมก้าวร้าว

อิทธิพลจากครู ไม่ถูกเลือกเข้าสมการในการทำนายพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดเขตพื้นที่การประถมศึกษาชาราชบุรีเขต 2 อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ครูมีบทบาทหน้าที่ในการให้ความรู้ คำแนะนำ รวมถึงการสอนให้นักเรียนรู้จักการใช้ทักษะชีวิตในด้านต่าง ๆ เช่น การคิดวิเคราะห์ การนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นต้น ดังนั้นการที่นักเรียนร้อยละ 93.4 ถูกลงโทษทางวาจาจากโรงเรียน นักเรียนถือว่าเป็นเรื่องปกติที่ครูจะให้คำแนะนำ อบรมสั่งสอนให้นักเรียนเป็นคนดี นักเรียนจึงไม่นำพฤติกรรมก้าวร้าวของครูมาใช้ในการเลียนแบบอย่าง แต่นักเรียนจะนำแบบอย่างที่ดีของครูมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตของตนเอง และเมื่อ

พิจารณาความสัมพันธ์จากงานวิจัยครั้งนี้ พบว่า อิทธิพลของครูต่อนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความสัมพันธ์กันน้อย ($r = .361$) จึงเป็นเหตุผลทำให้ อิทธิพลของครู ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ไม่รวมทำนายพฤติกรรมก้าวร้าว

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ที่มีเพศ จำนวนพี่-น้อง ผู้ที่ดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด ประสบการณ์การถูกลงโทษทางกายจากบุคคลในครอบครัว ประสบการณ์การถูกลงโทษทางวาจาจากบุคคลในครอบครัว ประสบการณ์การถูกลงโทษทางวาจาจากโรงเรียน ประสบการณ์การถูกก้าวร้าวทางวาจาจากเพื่อน ประสบการณ์การถูกก้าวร้าวทางกายจากเพื่อน และประเภทของโรงเรียนต่างกัน มีพฤติกรรมก้าวร้าวแตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีเพศ จำนวนพี่-น้อง ผู้ที่ดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด ประสบการณ์การถูกลงโทษทางกายจากบุคคลในครอบครัว ประสบการณ์การถูกลงโทษทางวาจาจากบุคคลในครอบครัว ประสบการณ์การถูกลงโทษทางวาจาจากโรงเรียน ประสบการณ์การถูกก้าวร้าวทางวาจาจากเพื่อน ประสบการณ์การถูกก้าวร้าวทางกายจากเพื่อน และประเภทของโรงเรียนต่างกัน มีพฤติกรรมก้าวร้าวไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ สามารถอธิบายได้ว่าเด็กชายและเด็กหญิงที่อำเภอโพธาราม ร้อยละ 51.1 เป็นเพศชาย ร้อยละ 49.3 เป็นลูก 2 คน ร้อยละ 49.3 มีจำนวนพี่-น้อง 2 คน ร้อยละ 62.6 มีแม่เป็นผู้ที่ดูแลใกล้ชิดมากที่สุด ร้อยละ 89 ถูกบุคคลในครอบครัวลงโทษทางกาย ร้อยละ 85 ถูกบุคคลในครอบครัวลงโทษทางวาจา ร้อยละ 93.4 ถูกลงโทษทางวาจาจาก

โรงเรียน ร้อยละ 61.7 ถูกก้าวร้าวทางวาจาจากเพื่อน ร้อยละ 61.7 ถูกก้าวร้าวทางกายจากเพื่อน และร้อยละ 71.4 นักเรียนกำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนสังกัดเอกชน จากข้อมูลที่น่าเสนอนั้นพบว่าครอบครัวส่วนใหญ่ไม่มีบุตรเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง และมีบุตร 2 คนโดยเฉลี่ยทำให้บุคคลในครอบครัวนั้นสามารถแบ่งปันความรักให้ลูกทั้ง 2 คนได้อย่างเต็มที่ จึงไม่มีลูกคนใดคนหนึ่งที่จะแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวออกมา เพราะครอบครัวได้ให้ความรัก ความห่วงใย ใส่ใจบุตรอย่างเท่าเทียมกันจึงไม่ส่งผลให้เด็กแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวออกมา สอดคล้องกับงานวิจัยของ วงษ์เดือน สายสุวรรณ (2546) ได้ศึกษาและสรุปผลงานวิจัยส่วนใหญ่ พบว่าเพศชายมีความก้าวร้าวมากกว่าเพศหญิง นอกจากเป็นเพราะองค์ประกอบทางชีวภาพแล้ว ผู้วิจัยยังเชื่อว่าส่วนใหญ่เกิดจากการเรียนรู้ทางสังคมและวัฒนธรรมซึ่งโดยปกติสังคมจะคาดหวังให้เพศชายและเพศหญิงมีบทบาทต่างกัน เช่น กำหนดให้เพศชายกล้าหาญ เข้มแข็ง เพศชายจึงแสดงพฤติกรรมที่ห้าวหาญและรุนแรงกว่า นอกจากนี้ความก้าวร้าวของเพศชายและเพศหญิงยังแตกต่างกันตามสภาพการอบรมเลี้ยงดูที่ส่วนใหญ่บิดามารดาจะให้เสรีภาพ รักตามใจ และยอมให้เด็กผู้ชายก้าวร้าวได้ แต่จะไม่ยอมให้เด็กผู้หญิงทำเช่นนั้นบิดามารดาประเภทนี้จะใช้อำนาจควบคุมและเข้มงวดกวดขันกับเด็กผู้ชายน้อยกว่าเด็กผู้หญิง กรรณิกา อ่างทอง (2552) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการควบคุมพฤติกรรมการกระทำรุนแรงของนักเรียนในโรงเรียนอำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี พบว่านักเรียนชายมีการควบคุมพฤติกรรมการกระทำรุนแรงต่ำกว่านักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ เรวดี สิริพลังคานนท์ (2544) ได้ศึกษาวิธีอบรมเลี้ยงดูบุตรของผู้ที่บุตรมีพฤติกรรมก้าวร้าว พบว่าครอบครัวที่มีจำนวนบุตรตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป บุตรมี

พฤติกรรมก้าวร้าวมากกว่าครอบครัวที่มีบุตรคนเดียว โดยมีสาเหตุมาจากการขาดการอบรมเลี้ยงดู ขาดความรัก ความอบอุ่นจากบิดามารดา รวมทั้งขาดการอบรมสั่งสอนเรื่องค่านิยมที่ถูกต้องกับเด็ก นักเรียนส่วนใหญ่มีแม่เป็นผู้ที่ดูแลอย่างใกล้ชิดมากที่สุดแม่เป็นบุคคลที่มีความอ่อนโยน เข้าใจบุตรมากกว่าผู้เป็นพ่อ เพราะผู้เป็นพ่อทำหน้าที่หลัก คือการทำงานหาเงินมาเลี้ยงครอบครัว ส่วนแม่จึงมีบทบาทหน้าที่ในการดูแลบุตรอย่างเต็มที่ แม่จะทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาให้กับลูกในทุกเรื่อง อบรมสั่งสอนให้ลูกเป็นคนดี ให้ความรักความอบอุ่นแก่ลูก จึงทำให้ลูกไม่มีการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวออกมา ในการศึกษาครั้งนี้จึงพบว่าการที่นักเรียนมีผู้ที่ดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดแตกต่างกันไม่ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวที่แตกต่างกันของนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของไซมอน และคณะ (Simons et al. 1991 , quoted Muller) ได้ศึกษาพบว่า การอบรมเลี้ยงดูด้วยความรุนแรงในรุ่นปู่ ย่า ตา ยาย มีความสัมพันธ์กับการเลี้ยงดูด้วยความรุนแรงของผู้ปกครองในรุ่นปัจจุบัน การที่นักเรียนมีประสบการณ์การถูกลงโทษทางกายและทางวาจาจากบุคคลในครอบครัวนั้นเป็นเพราะบุคคลในครอบครัวต้องการอบรมสั่งสอนให้นักเรียนเป็นคนดีต่อไปในอนาคต ในบางครั้งอาจจะต้องมีการลงโทษกันบ้างตามสมควรจึงไม่ได้เป็นสาเหตุที่นักเรียนแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวออกมาเพราะนักเรียนเห็นว่าเป็นเรื่องปกติที่เวลาตนเองทำผิดจึงถูกลงโทษ เพราะบุคคลถือคติที่ว่า “รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี” แต่ก็มีบ้างที่นักเรียนจดจำพฤติกรรมการถูกลงโทษจากบุคคลในครอบครัวไปใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บาวเออร์ (Bouaer, 2549) ได้สำรวจในกลุ่มตัวอย่างเยาวชนที่เคยเห็นการทำร้ายร่างกายการใช้ความรุนแรงในครอบครัว พบว่า มีเด็กถึง 1ใน3 ที่ยอมรับว่าในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา

มา ตนเคยไปรังแกทำร้ายคนอื่น และเด็กหญิงเป็นฝ่ายที่ไปทำร้ายรังแกเพื่อนหรือเด็กคนอื่น ๆ มากกว่าเด็กผู้ชาย นอกจากนั้นมีเยาวชน 3 ใน 4 ที่เคยเป็นเหยื่อความรุนแรงเคยถูกคนอื่นรังแก และงานวิจัยของวงษ์เดือน สายสุวรรณ (2546) ได้นำเสนอว่าการที่บิดามารดาหลงโทษบุตรทางวาจา เมื่อโตขึ้นเด็กก็จะเป็นเด็กก้าวร้าว มีปัญหา และเมื่อโตเป็นบิดามารดา ก็จะไปทำพฤติกรรมก้าวร้าวกับลูกของตนเองต่อไป จากที่บิดามารดาพูดเสียดสี ถากถาง ตูถูก สิ่งเหล่านี้ก็จะฝังแน่นในใจเด็ก และปรากฏออกมาในพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็ก แม่เพียง 1 ครั้งใน 10 ของปฏิสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดา กับลูกที่ก้าวร้าวรุนแรงก็เพียงพอที่จะทำให้เด็กเป็นคนก้าวร้าวมีนิสัยอันธพาลได้ การที่นักเรียนถูกลงโทษทางวาจาจากโรงเรียนแล้วไม่แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวออกมานั้นเป็นเพราะว่านักเรียนรับรู้ว่าการที่คุณครูพูดว่ากล่าวตักเตือนเรานั้นเป็นเพราะท่านต้องการให้เราเป็นคนดีเหมือนที่บุคคลในครอบครัวของเราที่ต้องการให้เราเป็นคนดีเช่นเดียวกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของรุ่งฤดี แก้วคง (2552) ได้ศึกษาพฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจาจากโรงเรียน พบว่า พฤติกรรมของครูเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงต่อพฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจาของนักเรียนในโรงเรียน พฤติกรรมที่แสดงออก ได้แก่ ความจงเกลียดชิงชังของครูต่อเด็ก การลงโทษ การดู การด่า การพูดหยาบคาย ขาดการดูแลเอาใจใส่ และการเป็นแบบอย่าง ทำให้เด็กเป็นคนเฉื่อยชาต่อการแก้ปัญหา เป็นอุปสรรคต่อคนอื่น และมีพฤติกรรมก้าวร้าวก้าวร้าว ถึงแม้ว่านักเรียนจะถูกด่าว่าร้ายทางกายและทางวาจาจากเพื่อนแต่นักเรียนไม่แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวออกมาตามอย่างเพื่อนเพราะนักเรียนได้รับการอบรมสั่งสอนอย่างดีจากบุคคลในครอบครัว ได้รับการเอาใจใส่ ห่วงใยนักเรียนด้วยความรักทำให้นักเรียนรู้จักการใช้ชีวิต

รู้จักการเลือกคบเพื่อนทำให้นักเรียนสามารถปรับตัวได้เมื่อเจอเพื่อนในรูปแบบต่างๆ กับงานวิจัยของรพีพร เพชรรัตน์ (2550) ได้ศึกษาพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงต่อผู้อื่นของวัยรุ่นในเขตอำเภอเมืองจังหวัดสงขลา พบว่าวัยรุ่นที่มีเพื่อนสนิทที่มีพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงต่อผู้อื่นจะมีพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงต่อผู้อื่นมากกว่าวัยรุ่นที่มีเพื่อนสนิทที่ไม่มีพฤติกรรมการใช้ความรุนแรง ไม่ว่าจะเรียนอยู่สังกัดรัฐบาลหรือเอกชนก็ตามทางโรงเรียนมีหน้าที่ส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนดี และคอยช่วยเหลือนักเรียนในด้านต่างๆอย่างเต็มที่ ให้ความรู้ ความรัก ความเอาใจใส่แก่ศิษย์อย่างเต็มที่ สอดคล้องกับงานวิจัยของรพีพร เพชรรัตน์ (2550) จากการศึกษาพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงต่อผู้อื่นของวัยรุ่นในอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา พบว่าวัยรุ่นที่เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงต่อผู้อื่นไม่แตกต่างจากวัยรุ่นที่เรียนในโรงเรียนสังกัดคณะกรรมการอาชีวศึกษา

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดเขตพื้นที่การประถมศึกษาราชบุรีเขต 2 อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ที่มีสภาพการพักอาศัยต่างกัน มีพฤติกรรมก้าวร้าวแตกต่างกัน ผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ตั้งไว้โดยพบว่านักเรียนที่มีสภาพการพักอาศัยอยู่กับพ่อและแม่มีพฤติกรรมก้าวร้าวมากกว่านักเรียนที่มีสภาพการพักอาศัยอยู่กับญาติและอื่นๆ นอกนั้นไม่พบความแตกต่างที่เป็นดังนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียนที่อยู่กับพ่อและแม่เกิดพฤติกรรมก้าวร้าวมากกว่านักเรียนที่อยู่กับพ่อหรือแม่ และอยู่กับญาติหรืออื่นๆ เนื่องจากพ่อและแม่อาจเข้มงวดกวดขัน มีกฎเกณฑ์กับลูกมากเกินไปทำให้ลูกมีปฏิกิริยาโต้ตอบต่อพ่อแม่ หรือบางครั้งครอบครัวอาจจะปล่อยปละละเลยนักเรียนจนทำให้นักเรียนคบ

เพื่อนก้าวร้าวทำตามเพื่อนที่ไม่ดี หรือเสพสื่อที่ก้าวร้าวมากเกินไปจนทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมก้าวร้าวได้มากกว่า ส่วนนักเรียนที่อาศัยอยู่กับญาติและอื่นๆ เกิดพฤติกรรมก้าวร่ววน้อยกว่าเนื่องจากนักเรียนต้องเกรงใจบุคคลเหล่านั้นและต้องฝึกฝนและเรียนรู้การดำเนินชีวิตด้วยตนเองเป็นส่วนใหญ่ ไม่สามารถทำตามอำเภอใจของตนเอง ผลการวิจัยในข้อนี้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของจิราพร ไชยเชนทร์ (2552) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจาของนักเรียนหญิงช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 1 ผลการวิจัยพบว่านักเรียนหญิงช่วงชั้นที่ 3 ที่มีสภาพครอบครัวต่างกัน มีพฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่น ๆ เพื่อจะได้สามารถทำนายพฤติกรรมก้าวร้าวได้มากขึ้น เช่น พฤติกรรมการเล่นเกม พฤติกรรมการใช้เวลาว่างของนักเรียน
2. ควรมีการศึกษาพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนทั้งใน และนอกเขตเทศบาลเมืองโพธารามทั้งหมดเพื่อให้ข้อมูลการวิจัยครบถ้วนสมบูรณ์มากขึ้น เพื่อให้เกิดประโยชน์ และแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่อไปในภายหน้า

อ้างอิง

กรรณิกา อ่างทอง. (2552). *พฤติกรรมกรรณการ ป้องกันการกระทำรุนแรงของนักเรียนวัยรุ่น ในเขตอำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาจิตวิทยาชุมชน). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

เกษตรชัย และหิม. (2554). *ปัจจัยในการพยากรณ์พฤติกรรมกรรณการรังแกของนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดสงขลา*. *วารสารสงขลานครินทร์ฉบับสังคมศาสตร์มนุษยศาสตร์*. คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

จิราพร ไชยเชนทร์. (2552). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจาของนักเรียนหญิงช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุวราชูราษฎร์ธานีเขต 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาจิตวิทยาชุมชน). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ชนัญญา เงินเมือง. (2553). *ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ การทำหน้าที่ของครอบครัว และพฤติกรรมความก้าวร้าว ของนักเรียนชายระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. รายงานการวิจัยในชั้นเรียนโรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถม.

เต็มทิพย์ พานิชพันธุ์. (2550). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กและเยาวชนชายในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 2 จังหวัดราชบุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาจิตวิทยาชุมชน). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

นพมาศ อีระเวคิน. (2534). *จิตวิทยาสังคม*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

นรรีชต์ ฝืนเชียร. (2552). *หยุดความรุนแรงในโรงเรียนเริ่มต้นที่ตัวครู*. เข้าถึงเมื่อ 4 กรกฎาคม 2557. เข้าถึงได้จาก http://www.ffc.or.th/ffc_scoop/2552/scoop_2552_04_07.php.

ประไพรัตน์ วีระพงศ์เศรษฐ์. (2542). *พฤติกรรมก้าวร้าวในรายการประเภทละครและภาพยนตร์ทางโทรทัศน์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการพัฒนา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.

ปิยศรี บวรธนสาร. (2550). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนเอกชนชายล้วนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร*. สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (สาขาจิตวิทยาการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

พรรณี ชูทัย. (2552). *จิตวิทยาการเรียนการสอน*. *Psychology of learning and teaching*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พรรณี เอื้อวัฒนา. (2542). *การถูกกระทำรุนแรงทางด้านร่างกายและจิตใจของเด็กโดยบิดามารดา: ศึกษาในนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกอนามัยครอบครัว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.

- พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ. (2539). การศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความรุนแรงในครอบครัว และความก้าวร้าวของเยาวชนไทย. รายงานการวิจัยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ริชณิน อินทรชุต. (2545). อิทธิพลตัวละครโทรทัศน์ที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศกับทัศนคติการเลียนแบบพฤติกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสตรีสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- รพีพร เพชรรัตน์. (2550). พฤติกรรมการใช้ ความรุนแรงต่อผู้อื่นของวัยรุ่น ในเขตอำเภอเมืองจังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต(สาขาจิตวิทยาชุมชน) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- รุจา ภูไพบูลย์. (2537). การพยาบาลครอบครัวแนวคิดทฤษฎีการนำไปใช้. ขอนแก่น. ขอนแก่นการพิมพ์.
- วรรณ ช่องดารากุล. (2553). พฤติกรรมก้าวร้าวของวัยรุ่น. *แนะแนว*, 24(129), (มิถุนายน-กรกฎาคม 2553): 8-13.
- วงศ์เดือน สายสุวรรณ. (2546). ประวัติการถูกลงโทษของมารดา พฤติกรรมก้าวร้าวของมารดา และพฤติกรรมก้าวร้าวของบุตรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการลงโทษบุตรของมารดา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาจิตวิทยาชุมชน). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิชา มหาคุณ และวัชรินทร์ ปัจเจกวิญญูสกุล. (2533). ผลกระทบของเด็กที่ถูกทารุณกรรม มาตราการป้องกันแก้ไข ศึกษาเฉพาะกรณีเด็กและเยาวชนที่เคยต้องคดี. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัดเทคนิค 16, 2533 มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก.
- สำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาบุรีเขต 2. แผนปฏิบัติงานประจำปี 2557 [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 30 กรกฎาคม 2557. เข้าถึงได้จาก <http://www.rb-2.net>.
- สัมฤทธิ์ แก้วพูลศรี. (2534). การเปรียบเทียบการใช้การเสริมแรงทางบวกกับการปรับสินไหมที่มีต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทับกฤชกลาง อำเภอลำลูกเกด จังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ประสานมิตร.
- สำหรี จิตตินันท์. (2539). ตำรากุมารเวชศาสตร์ (เล่ม 2). กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานคร.
- สมพร สุทัศนีย์. (2530). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุกับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต. ภาควิชาจิตวิทยา, บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริวรรณ ปุ่นคอน. (2547). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาจิตวิทยาชุมชน) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อัมพร โอตระกุล. (2527) พฤติกรรมก้าวร้าว. *วารสารสุขศึกษา*, 7, 63-66.

Bandura. (1997). *Social Learning Theory*.
New Jersey: Prentice-Hall.

Best, John W. (1981) *Research in
Education*. Englewood Cliffs, New
Jersey: Prentice Hall.

Hartup, Willand W. (1970). Peer Interaction
and Social Organization. *Criminal's
Manual of child Psychology*.

และองค์การ). คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

